

Het moment waarop democratie ontstaat

Gemeente Den Haag

E:M+MA.

Het moment waarop democratie ontstaat

- :** **Onderzoek naar het participatielandschap van Den Haag**
 - 42 wijken onderzocht;
 - Combinatie van data en verhalen;
 - Uitgevoerd door advies- en onderzoeksbureau EMMA

Aanleiding & centrale vraag

- :** **Waarom dit onderzoek?**
 - Ambitie: sterke wijkdemocratie
 - Grote verschillen tussen wijken
 - Onzekerheid: wat werkt wel / niet?

Onderzoeksvraag: Wat is de staat van het participatielandschap in Den Haag, en waar liggen kansen voor versterking?

Onderzoeksopzet

- : Breedte + diepte
- : 42 wijken → deskresearch
 - cijfers, wijkagenda's, subsidies
- : 8 wijken → verdiepend veldwerk
 - interviews, observaties

- : Doelstelling
 - Niet rangschikken;
 - Wel begrijpen en duiden;

Theoretisch kader

: Collectieve effectiviteit	: Participatie	: Wijkdemocratie
– Vertrouwen tussen bewoners– Samen kunnen handelen	– Meedoen, invloed, zeggenschap– Alleen als invloed echt mogelijk is	– Geheel van formele + informele processen

Samenhang

Collectieve effectiviteit → participatie → wijkdemocratie

Belangrijk theoretisch inzicht

: Democratie is meer dan stemmen

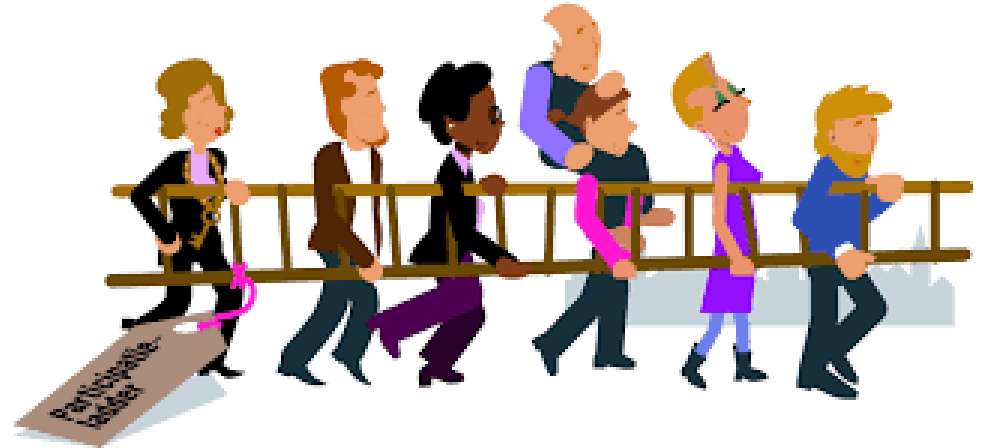
- Dagelijkse praktijk
- Formeel én informeel
- Relaties en macht

: Voorbeelden:

- buurtgesprekken
- appgroepen
- bewonersinitiatieven

Resultaat 1: Ongelijkheid

- : Wijken starten niet gelijk**
 - Opkomst: <35% tot >80%
 - Lage inkomens ↔ lagere participatie
 - Verschillen in tijd, energie, netwerk

Participatievermogen is ongelijk verdeeld

Resultaat 2: Informele participatie

- : Betrokkenheid is overal — maar niet altijd zichtbaar**
 - Burenhulp
 - Religieuze netwerken
 - Zelforganisaties

Probleem:

Wordt vaak niet herkend als participatie →

Maar:

Wel cruciaal voor
wijkdemocratie

Resultaat 3: Formele structuren

- :** Formele participatie is aanwezig, maar:
 - Verschillen in draagkracht
 - Niet altijd representatief
 - Vaak afhankelijk van enkele sleutelfiguren

Bereik en inclusiviteit verschillen sterk

Resultaat 4: Vertrouwen & responsiviteit

- :** Wat bepaalt of mensen meedoen?
 - Ervaren invloed
 - Terugkoppeling
 - Snelheid van processen

Risico:

Geen reactie = afhaken

Succesfactor:

Transparantie + duidelijkheid

Resultaat 5: Wat triggert participatie

: Participatie ontstaat wanneer:

- Onderwerp concreet is
- Direct impact heeft
- Nabij en persoonlijk is

Voorbeelden:

- parkeren
- veiligheid
- afval
- Een pand dat leeg staat

Overkoepelende lessen

Les 1 - participatie is continu

- Geen eenmalige activiteit
- Ontstaat in ontmoeting
- 'Pop-up democratie'

Les 2 – Deliberatie is essentieel

- Gesprek centraal
- Conflict hoort erbij
- Democratie ontstaat in wrijving

Conclusie

- :** **Wijkdemocratie vraagt:**
- Maatwerk per wijk
 - Aandacht voor context
 - Investeren in relaties

Geen standaard oplossing

Werkt alleen als bewoners ervaren:

- Mijn stem telt;
- Handelen heeft zin.

Conclusie

- :
- Wijkdemocratie vraagt:**
- Maatwerk per wijk
 - Aandacht voor context
 - Investeren in relaties

Geen standaard oplossing

Werkt alleen als bewoners ervaren:

- Mijn stem telt;
- Handelen heeft zin.

think. do. connect.

E:M+MA.